

müddətində fəaliyyətinin nəticəsinə (cari qiymətləndirmə), digər yarısı isə (digər 50 balı) imtahanın nəticəsinə görə verilir.

Fənn üzrə cari qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 bala aşağıdakılar daxildir:

- 20 bal - seminar dərslərində fəaliyyətinə görə;

- 30 bal - kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı LDU-nun Elmi Şurasının 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. İmtahan yazılı şəkildə aparılır və imtahan biletinə bir qayda olaraq fənn üzrə tədris olunan mövzulara aid 5 sual daxil edilir. Hər sual maksimum 10 bal olmaqla qiymətləndirilir (aşağıda qeyd olunan qiymət meyarına əsasən) ki, bu da toplamda fənn üzrə aralıq qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 balı təşkil edir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

-9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam aça bilir.

-8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsuralara yol verir;

-7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir

-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

-5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

-4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;

- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;

- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur. Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahana qədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə Universitetin Daxili intizam qaydalarını pozduqda onun barəsində mövcud qanunvericilik çərçivəsində müvafiq tədbir görülməkdir.

X. Təqvim-mövzu planı: 75 saat (30 saat müəhazirə, 45 saat praktik məşğələ)

№	Keçilən müəhazirə mövzularının məzmunu	Müh	Tarix
1.	Portret sənətdə güclü bir kateqoriyadır. Plan: 1. Portret qurulması 2. Portretin ştrixlənməsi 3. Işıq və kölgə kateqoriyası Mənbə: [1;2;3;5]	2	
2.	Portretin növləri.	2	

	Plan: 1. Portretin növləri 2. Dekorativ portret 3. Avtoportret Mənbə: [1;2;3;5]		
3.	Rəsmdə qrafika Plan: 1. Qrafika xətləri 2. Sxematik qurma Mənbə: [1;2;3;5]	2	
4.	Rəssamlığın janrları Plan: 1. Noturmort janrı 2. Batalya janrı 3. Miniatur janrı Mənbə: [1;2;3;5]	2	
5.	Təsviri sənətin növləri və janrları Plan: 1. Təsviri sənətin növləri 2. Qrafika 3. Heykəltəraşlıq Mənbə: [1;2;3;5]	2	
6	Albert Dürer Plan: 1. Albrex Dürerin yaradıcılığı 2. A. Dürerin qrafikaları 3. Avtoportretin əsas xüsusiyyətləri Mənbə: [1;2;3;5]		
7	Qrafika Plan: 1. Qrafika 2. Qrafikanın növləri 3. Kitab qrafikası Mənbə: [1;2;3;5]	2	
8	Azərbaycanda qrafikanın tarixi Plan: 1. Qrafikanın tarixi 2. Qrafik əsərlər 3. Qrafik əsərlərdə rəng həlli Mənbə: [1;2;3;5]	2	
9	Təsviri incəsənətin yaranma tarixi Plan: 1. Təsviri incəsənətin yaranması 2. Təsviri incəsənət və onun metodikasının yaranması tarixi 3. Qrafikanın təsviri sənətdə rolu	2	
10.	Təsviri sənət və onun tədrisi metodikası Plan: 1. Təsviri incəsənətin təliminin əsas xüsusiyyətləri 2. Təsviri sənətin uşaqlara hazırlıq metodu	2	
1	Rəsm təsviri sənətin özünü təşkil edir Plan: 1. "Təbiətin qanunu qızı" sözünün müəllifi 2. Kubun perespektivdə qurulma qaydaları	2	

12	3. Perespektiv görünüşlər Rəsmdə natürmort janrı Plan: 1. Fransız rəssam J.Şardenin əsərlərində natürmort 2. Koncalovskinin əsərlərində natürmort 3. Azərbaycan rəssamlarında natürmort janrı	2	
13	Əşyanın səthində perespektiv görünüşlər Plan: 1. Mənzərə janrı 2. Əşyanın səthi prespektiv görünüşü	2	
14	Rəsm tədrisi metodikasında əsas forma anlayışı Plan: 1. Əşyanın karandaşla qurulması 2. Əsas forma anlayışı 3. Qurma və ştrixləmə	2	
15	Tahir Salahov Plan: 1. T.Salahovun heyatı 2. T.Salahovun yaradıcılığı 3. T.Salahovun monumental əsərləri	2	
	Cəmi: 30 saat	30	

Praktik məşğələ

No	Məşğələnin məzmunu	Saat	Tarix
1	Kişi başının rəsmi	2	
2	Kişi başının rəsmninin kağız üzərində yerləşdirilməsi	2	
3	Başın sxematik qurulması	2	
4	Başın ştrixlənməsi	2	
5	Başın işıq və kölgəsinin verilməsi	2	
6	Kişi başında xarakterin tutulması	2	
7	Karandaşla başın formasının verilməsi	2	
8	Başın karandaşla işlənilib sona çatdırılması	2	
	Qadın başının rəsmi	2	
10	Qadın başının rəsmninin çəkilməsi	2	
11	Rəsmnin karandaşla kağız üzərində yerləşdirilməsi	2	
12	Rəsmnin qurulması	2	
13	Rəsmnin sxematik qaydalara uyğunlaşdırılması	2	
14	Rəsmdə formanın verilməsi	2	
15	Qadın başının xarakterinin verilməsi	2	
16	Karandaşla işıq və kölgənin verilməsi	2	
17	Qadın başının xarakterə uyğunlaşdırılması	2	
18	Karandaşla forma dərinliyinin verilməsi	2	
19	Qadın başının forma və xarakter anlayışının tətbiqi	2	
20	Qadın başının işlənilib sona çatdırılması	2	
21	Bəliq anatomik və konstruktiv quruluşa malik adam başının rəsmi	2	
22	Adam başının kağız üzərində qurulması	2	
23	Adam başının rəsmninin kağız üzərində yerləşdirilməsi və sona çatdırılması	1	
	CƏMİ: 45	45s.	

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:Rəsmlərdə tonallığa, işıq və kölgə effektinə nail olunması üsullarını, işığın əşyaya təsiri zamanı baş verən prosesləri, rəsmi işlənmə texnikasını, müxtəlif əşya və canlıların anatomik xüsusiyyətləri və onların rəsm edilməsi texnikasını və onlara tətbiqini bilməlidir.

XII. Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- müəhazirə, seminar, praktiki tapşırıqlar;
- təqdimat və müzakirə;
- debat;
- müstəqil iş/araşdırma

XIII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- FTN 1. Naturadan əşyaların tək- tək və natürmort şəklində təsvir edilməsini öyrənirlər;
- FTN 2. Naturadan gips insan başının və portretin çəkilməsini öyrənirlər;
- FTN 3. Yaddaşdan təbiət mənzərəsinin işlənməsini öyrənirlər;
- FTN 4. Naturadan insan fiqurunun müxtəlif baxış nöqtələrindən çəkməyi öyrənirlər;
- FTN 5. Rəsm zamanı əşyaların konstruktiv quruluşunu verməyi öyrənirlər;
- FTN 6. Rəsmetmə zamanı işıq-kölgə vasitəsilə həcmliyi verməyi öyrənirlər;
- FTN 7. Təsvirdə xətti və fəza perspektivləri vasitəsilə sahə dərinliyinin verilməsini öyrənirlər;
- FTN 8. Naturadan rəsm məşğələsi üçün əsas biliklər əldə edirlər;

XIV. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XV. İmtahan sualları:

1. Portret sənətdə güclü bir kateqoriyadır
2. Portretdə qurulma
3. Portretdə ştrixləmə
4. Portretdə işıq və kölgə
5. Portretin növləri
6. Avtoportret
7. Dekorativ portret
8. Monumental portret
9. Sxematik qurulma
10. Natürmort janrı
11. Batal janrı
12. Miniatür janrı
13. Təsviri sənətin növləri
14. Rəngkarlıq
15. Qrafika
16. Qrafik xətlər
17. A.Dürerin yaradıcılığı
18. A.Dürerin avtoportreti
19. A.Dürerin qrafikaları
20. Qrafikanın növləri

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:Rəsmlərdə tonallığa, işıq və kölgə effektinə nail olunması üsullarını, işığın əşyaya təsiri zamanı baş verən prosesləri, rəsmi işlənmə texnikasını, müxtəlif əşya və canlıların anatomik xüsusiyyətləri və onların rəsm edilməsi texnikasını və onların tətbiqini bilməlidir.

XII.Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- müəhazirə, seminar, praktiki tapşırıqlar;
- təqdimat və müzakirə;
- debat;
- müstəqil iş/araşdırma

XIII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- FTN 1. Naturadan əşyaların tək- tək və natürmort şəklində təsvir edilməsini öyrənirlər;
- FTN 2. Naturadan gips insan başının və portretin çəkilməsini öyrənirlər;
- FTN 3. Yaddaşdan təbiət mənzərəsinin işlənməsini öyrənirlər;
- FTN 4. Naturadan insan fiqurunun müxtəlif baxış nöqtələrindən çəkməyi öyrənirlər;
- FTN 5. Rəsm zamanı əşyaların konstruktiv quruluşunu verməyi öyrənirlər;
- FTN 6. Rəsmetmə zamanı işıq-kölgə vasitəsilə həcmliyi verməyi öyrənirlər;
- FTN 7. Təsvirdə xətti və fəza perspektivləri vasitəsilə sahə dərinliyinin verilməsini öyrənirlər;
- FTN 8. Naturadan rəsm məşğələsi üçün əsas biliklər əldə edirlər;

XIV. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XV. İmtahan sualları:

1. Portret sənətdə güclü bir kateqoriyadır
2. Portret qurulma
3. Portret ştrixləmə
4. Portret işıq və kölgə
5. Portretin növləri
6. Avtoportret
7. Dekorativ portret
8. Monumental portret
9. Sxematik qurulma
10. Natürmort janrı
11. Batal janrı
12. Miniatür janrı
13. Təsviri sənətin növləri
14. Rəngkarlıq
15. Qrafika
16. Qrafik xətlər
17. A.Dürerin yaradıcılığı
18. A.Dürerin avtoportreti
19. A.Dürerin qrafikaları
20. Qrafikanın növləri

21. Kitab qrafikası
22. Təsviri incəsənətin yaranması
23. Heykəltəraşlıq
24. Təsviri incəsənətin tarixi
25. Təsviri incəsənətin və onun tədrisi metodikası
26. Perespektiv görünüşlər
27. Şardenin əsərlərində natürmort
28. Azərbaycan rəssamlarının əsərlərində natürmort
29. Mənzərə janrı
30. Əşyanın qrafikayla qurulması
31. Əsas forma anlayışı
32. Qurma və ştrixləmə
33. T.Salahov heyat və yaradıcılığı
34. T.Salahovun əsərlərində monumental rəsm
35. T.Salahov və monumental qrafika

XVI. Kollokvium sualları :

I Kollokvium sualları

1. Portret sənətdə güclü bir kateqoriyadır
2. Portretdə qurulma
3. Portretdə ştrixləmə
4. Portretdə işıq və kölgə
5. Portretin növləri
6. Avtoportret
7. Dekorativ portret
8. Monumental portret
9. Qrafik xətlər
10. Sxematik qurulma
11. Natürmort janrı
12. Batalya janrı
13. Miniatur janrı
14. Təsviri sənətin növləri
15. Qrafika

II Kollokvium sualları

1. Rəngkarlıq
2. Heykəltəraşlıq
3. A.Dürerin yaradıcılığı
4. A.Dürerin avtoportreti
5. A.Dürerin qrafikaları
6. Qrafikanın növləri
7. Kitab qrafikası
8. Təsviri incəsənətin yaranması
9. Təsviri incəsənətin tarixi
10. Təsviri incəsənətin və onun tədrisi metodikası
11. Perespektiv görünüşlər
12. Şardenin əsərlərində natürmort
13. Azərbaycan rəssamlarının əsərlərində natürmort
14. Mənzərə janrı

15. Əşyanın qrafikayla qurulması

"Rəsm-4 "fənninin sillabusu 6001022-Təsviri incəsənət müəllimliyi ixtisası (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Pedaqogika, psixologiya və incəsənət kafedrasının 13 fevral 2026-cı il tarixli iclasında təsdiq olunmuşdur (Protokol №06)

Fənn müəllimi: b/m.A.B.Əsədli

Kafedra müdiri: dos. A.X.Əliyev